

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Négy hasábolj... Hirdetőknek... Név nélküli... Kéziratok vissza nem adatnak.

RDOS-ház emeletén. y raktára.

Advertisement for Anna Csillag, featuring an illustration of a woman in a long dress and text describing her as a model for a dress.

Advertisement for Sószer, featuring text about its benefits for various ailments and contact information for R. Sch.

Advertisement for a medicinal product, mentioning 'Pain-Expeller' and its effectiveness for various pains.

Advertisement for 'Körisfaból' (Korish powder), describing its medicinal properties and availability.

Egy reggeli.

(Levél a szerkesztőhöz.)

Rezső trónörökös Budapesten reggel érkezett a fővárosba az országos kiállítás megtekintésére és reggelijét a hatvani utcai kaszinó egyik külön szobájában költötte el a gr. Károlyi István társaságában.

Hogyan? a trónörökös, a ki mint a látványosság mint olyan tagja az uralkodóháznak, a ki csak nem rég tett a keleten valóságos diplomáciai utazást, tehát oly férfi, a kinek minden lépése jelentőséggel bír s így magyarázatokra is szolgált alkalmat — a főrendi ellenzék egyik vezérével érintkezik? épen őt, a kormány s az ennek támogatói között oly hatalmas zsidóság legfőbb ellenségét és nem p. o. a kormány hatalmas fejével, Tisza Kálmánnal, vagy pedig az udvarnál folytonosan tébláldkodó Jókai Mórt választja ki arra a célra, hogy vele egy bizalmas órát töltsön el?

Gróf Károlyi István egymaga nyerte ki azt a kegyet, hogy a trónörökösrel reggelizzék épen most, a midőn gróf Károlyi István előtt ép oly föltétlenül rakta le a fegyvereit Tisza Kálmán, mint Világosnál Görgey Arthur cselekedte a muszka hadak előtt.

Valjon mit jelent ez? És egyáltalában jelenti-e azt, hogy az udvar előtt kedvesebbek a főrendiházi ellenzék tagjai, mint Tisza Kálmán, a nagy elfeladó?

Az események legalább arra mutatnak. Nem képzeltető az, hogy az udvartól nyert bátortalan nélkül találhatna Tisza Kálmán ellenzékre a maga alázatos mame-luk-seregében.

Horráth Boldizsár — a modern idealisták legtöbbjének mintájára — egyike Magyarországnak legélelmesebb embereinek. Sohasem szólalna fel oly lesújtólag egy kormány ellen, mint a hogy hítfői nagy beszédekben tette, ha nem érezné, hogy ezen kormány lábai alatt földrengés van.

Szontagh Pál nem rég lett valódi belső titkos tanácsos és Tisza Kálmánt sohasem szerette valami különösen. De oly erőlyesen még nem lépett fel ellene, mint a hogy a 21 es bizottságban tette.

Horráth Gyula pedig a Tisza Kálmán benfentesei közé tartozik és mégsem fedezte a háttal Tisza Kálmánt, a mikor a hátát kékre verték az ellenzék argumentumai.

Hátha mégis csak mozog a föld? Hát Andrassy Gyula gróf — oly hosszas hallgatás és az udvar részéről való annyi gunyos visszautasítás után, hogy került újra felszínre? még pedig fényes öltözetben akkor, a midőn Tisza a hűbánk szaggatott mezében csuszott a haragvó főrendek lábához?

Eldobni még nem akarják Tisza Kálmánt, de azt már nem bánják, ha az ő pótolhatlanságának és mindenhatóságának híre kissé megcsappan s szeretik, ha maga is rá jön azon kétségtelen tényre, hogy ő nem vezér, nem félisten többé — hanem csak esz köz, olyan méreg, a melyre már találtak ellenmérget.

Vagy mire való volt az egész reformkomédia, a mely nem volt a főrendiháza nézve egész győzelem és nem volt Tiszára nézve egész vereség, de mégis csak kompromittálta Tisza Kálmánt?

Mintha csak az lett volna mindennek a célja, hogy Tisza Kálmán derekasan kompromittáltassék s ha már nem lehet ily nagy parlamenti többséggel rendelkezni egyrútt rögtön elejteni, lassanként kell lejártni.

Es ha ez volt a cél, a főrendiház reformjavaslatának története pompás első lépése volt ezen lejárásnak.

Ki is csodálkodik azon, hogy már

Bécsben is belátták, hogy tönkre tette Tisza Kálmán ezt a szegény országot anyagiilag és erkölcsileg s hogy vele már tulcsordult a türelem pohara.

A folyosókön is azt beszélik, hogy Bécsben valami készül és hogy június végével, vagy közvetlenül a kiegyezési tárgyalások előtt, vagy mindjárt azok után, nevezetesen változásoknak nézhetünk elébe.

Egy volt miniszter, most kiváló ellenzéki férfinak a kaszinói reggelire vonatkozó éleztében aligha nincs valami igaz.

— Az a különbség a kettő között (mondá ugyanis), hogy Károlyi Pista gróf még csak reggelizik a fenséggel, Tisza Kálmán meg már a vacsoránál van...

Budapest, 1885. ápr. 22.

Egy képviselő.

Országgyűlés. A képviselőház utasította április 22-én. Ma megtörtént a szavazás a képviselőházban, mire a horvát képviselők is megjelentek. A szavazás eredménye az, hogy a kormány 86 szavazattal többséggel elfogadta általánosságban a főrendiházi módosításokat. A módosítási javaslat ellen szavaztak Szontagh Pál, Pulszky Ferenc és Horváth Boldizsár. — Ezt megelőzőleg a zárszavak tartattak. Lang Lajos előadó hosszasan szólt, de nem reflektál Horváth Boldizsár beszédére. Szilágyi Dező ismét nagy hatású beszédet mondott. Kimutatta azt a nagy urt, mely a többség mostani es előbbi álláspontra közt tartom az előadó érveléséből, a ki előbb azt hangoztatta, hogy a főrendiház reformjába a demokráciát kell behozni. Szólt nem az előszóban keresztül akarta a demokráciát a főrendiházba vinni s tudta azt, hogy a demokrácia ereje a képviselőkben rejlik. A miniszterelnök önnön maga iránti teljesség udvariasságából nevezte saját érveinek azokat, a melyeket felhozott az új javaslat érdekében. Azt, mikor valamely privilegizált osztály abban küzdött, hogy megmagasítsa sajátját, mert gazdagabb, azt mindenütt oligarchának nevezik. Arra nincs példa, hogy valahol a felső kamarától kizárt volna a nemzet, de ezt megteszi a szabadevő párt s a szabadevő kormány. Az lett volna a szabadevő reform, ha a 80 törvényhatóság küldöttje a 30 kinevezett taggal együtt kezezi az ellenzéd elemet. Szólt ez irányban tett indítványával az arisztokráciát részben meg akarta nyerni a demokráciának. A jelen javaslat feljegyelté azon tan, miszerint az ellenzék kérelme eszméket hirdetni, tekintet nélkül azok valószínűsítésére, igazol minden politikai jelentőséget. Ez a tan azt jelenti, hogy valaki nagygyá lehet az ellenzék körében, eszméket hirdetve, s igen kicsiny lehet a kormány padján, az általa előbb hirdetett eszméket megtagadva, s azt mondhatja, hogy mindkét eljárás hivatását teljesítette. Ezen szavakat az ellenzék hosszas, zajos tetszésnyilatkozatokkal es tapsal fogadta. Tisza miniszterelnök, kit az ellenzék aig akart meghallgatni, ugy, hogy csak hosszabb szünet muiva juthatott szóhoz, reflektált Szilágyi beszédére. Partja is hidegen hallgatta, s csak a beszéd vége tette a jobboldali padokon hatást. Tisza ugyanis azzal fejezte le szavait, hogy saját párjának meggyőződését s az ő eljárása önzetlenségét vitatta, a mit a kormánypart zajos eljenzéssel fogadott. Az ülés végéa interpellációk terjesztettek elő.

Ugron Gabor, a képviselőház keddi ülésén tanulságosnak tartja a javaslat történetét. A kormánypart két hétig védelmezte az eredeti javaslatot, hirdeti a szabadevőséget es demokráciát s a miniszterelnök a legszegényebb esetben megalkudott s kiszolgáltatta a javaslatot a főrendek kényének. (Helyeslés a szélsőbalon.) Ha a miniszterelnököt eddig fausi prókatorhoz hasonlították, most, látva, hogy mennyit adott föl a korona kinevezési jogából, kikereskedőnek tartja, ki ha megbukik, kiegyezik husz perczentere (Derűtség a szélsőbalon.) Ha a magyar korona védelmében ily erelyt fog mutatni a miniszterelnök az osztrák koronával szemben a kiegyezés alatt, akkor meg van pecsételve Magyarország önállóságának sorsa.

Az új főrendiház meg fogja teremteni a plutokráciát és az udvarkepes arisztokráciát. Sajnos, ha ez az arisztokrácia képviseli a korona előtt a nemzetet. A 3000 frintos censust fizető arisztokrátiát tulajdonon fidei-commisari-

usok lesznek s mivel a fidei-commisumok házában idegen institútiót képeznek és mivel azáltal egy a nemzet hagyományával s örökösödési rendjével ellenzék instútió vitetik be a törvényhozásba, a javaslatot már azért is el kell vetni.

A magyar törvényhozás eddig zsák közé volt s orviva; most egy ily főrendiházat elfogadni, nem lenne egyéb, mint lemondani a társadalmi törvényhozás szabadságáról. Különösen fontos az most, midőn a polgári törvénykönyvet akarjuk megalkotni; s mivel szólt azt akarja, hogy családi és örökösödési jogunk liberális szellemben alkottassék meg s ne a főrendek kegyelmére hagyassék, ugy visszautasítja a főrendek kizárólagos uralmát megalkotni javaslatot. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Külfönb az arisztokrácia nem tudja, mily veszélyes utra teved. Nem állhat érdekében, hogy a plutokráti megalkotásával magára vonja a vagyontalanok gyűlöletét es osztályharzot plántáljon át az országba.

Szólt es pártja a kasztok megszüntetését óhajtották; a főfelé való nivellálás elvei szerint az intelligens középosztályt akarták bevenni, de a főrendek ezt visszautasítva, maguk ellen zudították a középosztály haragját. A főrendek exclusivitasát már maga a cím jelmezi. A protestans főpapok ugy ülnek a főrendiházban, mintha a magas clerus türelméből ülnek ott; nisz az iudoklás azt mondja, hogy az ő benlétük a czimzetes püspökök kimaradásának kiegyenlítése kell hogy legyen. A rabbi kedves halottja a kormány; ugy látzik jajaát fölötté, de nem sajnálja.

Általában a kormány igen különös eljárást követ a zsidókkal szemben. Nem adja be az általános polgári házasságról szóló javaslatot, hanem külön zsidó keresztény házassági javaslatot, az anyakönyvek rendezése helyett a zsidó anyakönyveket külön rendelettel szabályozta, általában a miniszterelnök mindent elkövet, hogy a zsidókat a törvényhozás lapirándjéről. (Tetszés a szélsőbalon.) Ha komoly barátok ennek alapja, akkor védelmezze meg a miniszterelnök a zsidók érdekeit s ne sajnálkozza elejtése azokat. Ha ravaszságból jár el egy a miniszterelnök, akkor ő a zsidók legnagyobb ellensége, ha pedig barátságából, akkor ő a zsidóknak legügyeltibb barátja. (Helyeslés a szélsőbalon)

Szólt megjegyzi, hogy a miniszterelnök parlamentarista posztója nagyon kegyelmes, mert midőn ellenfeleinek elvei sikerre es győzelemre jutnak, ő az, a ki ellenfeleink zaszaja alá szegődik es megint marad továbbra is miniszter. (Ugy van! a bal es szelso baloldalon.) Még Bugáriában is különb fogalmak uralkodnak a parlamentarizmusról.

A miniszterelnöknek tekintettel kellene azokra is lenni, akik anyai önfeláldozással es készséggel követik politikai pályáján, mint követik a tulajdon levők es nem kellene egyeneséget oly nagyon előterbe állítani. A cabinetkérdés szóba jött, eiszenderülve felült az ellenzéknek. Erre csak azt bator szöveg megjegyzi, hogy a kik álmuokban beszélnek, azoknál azt tapasztaljuk, hogy ennek oka, ha közönséges ember az, hogy megterheltek a nyomruk, pedig miniszterek, az ok az, hogy meg van terhelve a lelkiismeretük. (Élénk tetszés a bal es szelso baloldalon.) A miniszterelnök urnak ezen szenderegéről mondott nyilatkozataval még egyet árult el, azt, hogy mikor a miniszterelnök urnak nehez álmai vannak, cabinetkérdéssel álmodik. (Élénk tetszés a bal es a szelso baloldalon.)

A miniszterelnök es kérdésben tanúsított magatartása azt mutatja, hogy a felsőházban a kaszt szellem fölébe emelkedett a nemzet akaratának, a képviselőházban pedig egy ember áll szemben a nemzet közvéleményével. Mert a kérdés akként van felállítva, vajjon érvényesül-e a nemzet érdeke ellen egy kaszt érdeke, a képviselőház akaratával szemben pedig egy embernek akarata. Szólt azt hiszi, hogy itt nem nehéz a választás, mert nem lehet megengedni, hogy a mérleg egyik serpenyőjébe egy nemzet, a másikba pedig egy ember legyen tevé. (Élénk helyeslés es tetszés.) Mert ha az ember es nemzet érdeke közti választásban az alsóház az egy ember részére fog döntetni, beláthatlan a parlament tekintélyének megcsorbítása. Ennek pedig következményei kiszámíthatatlanok, mert alkotmányos intézményeink ugyanis mind sorról sorra vesztik tekintélyüket.

Az egyéni érdeket csak akkor lehet talán követni, ha abból a nemzetre dicsőség származik, de nem ott, hol az vereséget, meghunyászkodást jelent. — A sikertelenség időzi a miniszterelnököt. A történelemben egyetlen példa van, ezen eljáráshoz hasonló, az pedig Teley Mihály, ki a lippei csatában ott hagyta egyik csizmáját. Így járt a miniszterelnök ur a főrendiházban. De szólt ezen dicsőségben osz-

tokodni nem akar, azért nem fogadja el a javaslatot. (Élénk eljenzés bal es szelso baloldalon.)

— Zagrabói irjak a „P. N.”-nak: „Bebizonyított tény, hogy egyes hivatalnokok magok a kormány jelöltjére adták ugyan szavazatukat, de a választók körében az ellenzék érdekében izgattak s a maguk szavazata helyett 20—30 szavazatot is szereztek az ellenzéknek. A királyi városoknak saját helyhatósági szervezetek van, melyre a kormány nem gyakorolhat befolyást. Ha a városi hatóság ellenzéki, ugy vele szemben a kormány tehetetlen. Likító példája ennek a károlyvárosi hatóság. De ugyanigy áll a dolog a horvát városok legalább egyharmad részében. Utalhatunk e tekintetben a Kuncics-ügyre s a tisztviselőknek a zágrábi választók lajstromából való kitérésére, a Milics-ügyre, továbbá Károlyvárosra, hol a városi hatóság Stame látásra s közbizonytétel helyezett el Starcevic és Kvaternik arczképét a felséges királyi pár arczképe közé s a hol f. hó 14-én egy cs. es kir. nyugalmozott ezredes, ki ott lakik, sőt ott háza van, a tanácsból kutasítási rendeletet kapott, mert az ott lakó 16 más nyugalmazott katonatisztel együtt a legutóbbi képviselő választásban a Starcevicpárt jelöltje ellen szavazott.”

— Belföldi hírek. Oszkár svéd király hétfőn este utazott el Bécsből; a pályaházban szívelyesen bucsúzott el királyunktól. A két uralkodó kezét szorított es kétszer összecsofolozott. Oszkár király e hó 23-án érkezik Stockholmra. — A f. g. g. és 48-ás párt a doboj-simihányi vasut kiépítéséről szóló törvényjavaslatot elvileg nem fogadja el a tjavaslatot s ennek tolmácsolását Tors Kálmán bizatott meg. — A Rába szabályozásáról szóló törvényjavaslat, melyre nézve Tors Kálmán határozati javaslatot nyujt be, melyet az erdekelt vidék képviselői közös értekezleten szerkesztettek. Hosszas tárgyalás után a javaslat elfogadott. — A m. kir. udvar máj 1-én egy e t m megalapításának harmad-felzázados évfordulóján, f. évi május 13-án ünnepélyt rendez az egyetemi tanács.

— Külföldi hírek. Orosz Lengyelországtól érkezett hírek szerint a podoliai, kievei es volhiniai kormányzóságok eszaki-nyugati részében a lengyel birtokokonál házmozgást tartanak, a fegyvereket elkobozták, akinek fegyvereket találnak, azokat súlyos szabadságbüntetéssel sújtják. — India a király a megszegyeníti Gladstonet, lemondani szándékozik, ha az afgán kérdésben a újabb engedelmeit tétetnek Anglia részéről. — Angliában különben változatlan a remény, hogy a béke Angolország es Oroszország közt főmárad. Jelenleg pusztán a természetes önszeretet áll utjában a kielégítő megoldásnak.

— Reichsrath berekesztése. A reichsrath ápr. 22-én ó felsége által ünnepélyesen berekesztett. A berekesztés es a trónbeszéd felolvasása a szokásos szertartások mellett ment végbe. A trónbeszéd felolvasásánál jelen voltak Rudolf trónörökös, a főherczegek, a miniszterek, az udvari méltóságok, az urakháza es a képviselőház tagjai es elnökök vezetése mellett, a diplomáciai testület, számos főtisztviselő, stb. stb. Stefania trónörökösne az udvar részére föntartott papholyan foglalt helyet a trón áttelében. Ó felsége táboronyt egyenruhát viselt, s a trónbeszédet csendő, érczes hangon olvasta föl. Ó felsége megjelenése alkalomával es a trónbeszéd felolvasása után az urakháza előke eltette az uralkodót, mire a jelen voltak háromszoros lelkesült „hoch” kiáltásban törtek ki.

A honvédség baja.

Csak az imént fejtegettük, mily nagy baj az honvédségünkre nézve, hogy mincnek külön táborokai, tegnap a „Magyar Lap” ajánl egy cikket a honv. min. figyelmébe, melynek egy része ugyane kérdéssel foglalkozik. Ezt megelőző, szintén igen meggyőzőni való részt mi is átvesszük a következőkben. Amikor 1869-ben a honvédséget szerveztek, a bécsi magasabb katonai körök egyik részét előntette es epe, a másik részét pedig kicsinyölőleg vigasztalta es előbbieket, hogy a magyar honvédség nem életképes, s legalább két év muva magától fog szétbomlani. De midőn 1871-ben Csomádán es Vácánál a honvédség először adott magáról életjelet, ekkor a jó bécsi urak komoly arczczal s hosszú orral mentek vissza a székvárosba. Ekkor azután megkezdődött az áskálódás a honvédség ellen.

Először is magasabb rangba helyezték át a honvédséghez osztrák tőrtiszteteket. Ezek után egész sereg rangkereső es kauzói nélküli közönségi osztrák tisztet tettek át; s végre megkezdődött a hajszja a végi honvédsétek ellen.

— A honvédség elleni támadások... (The text continues with a detailed account of the political and military challenges faced by the Hungarian army at the time, including the appointment of foreign officers and the erosion of national pride.)

G. etők. yben eregett r név gépek rtmá

Sokat kiszékeltek ezek közül, de az alap el volt hintve, s hála Isten! a magyar szellemet nem sikerült megdönteniük.

Néhány régi honvéd főtisztet kitüntettek, illetőleg előléptettek generalissá. Ezek azután megtagadván múltjokat, régi bajtársaiknak legnagyobb ellenségei lettek. Ők zaklatják legjobban a régi honvédséget, s amint alkalmuk nyílik, átnek rajtuk egyet.

Daczára azonban a machinációknak, a honvédség fejlődött, s ebben főleg a legnagyobb érdem azoké az alantás tiszté, kik magyar szívet, magyar lelkesedéssel s emberfeletti erőmefeszítéssel teljesítették kötelességüket. Szende Béla nem sok vizet zavart Gróf Ráday nem sokkal több eredményt vivott ki, mint elődje, de legalább akart tenni.

Jött Fehérvári Géza. Fehérvári apja osztrák tábornok volt; a szabadságharcban Magyarország ellen kommandírozta, ő azonban Osztrárorszába kérte magát tétetni. E miatt rövid idő múlva nyugdíjazták. A mostani honvédelmi miniszter katonai nevelésben részesült. Mint merőnkari tiszt vett részt a solferinói csatában, s ott a vezénylő tábornok „utközeti lámpa lázt” kapván, Fehérvári saját felelősségére adta ki a parancsokat. Ezért kapta a Mária Terézia rendet, Szadovánál az osztrák császár adjutans volt. A kik közleleből ismerik, szeretik. Szerintük a legnagyobb baja az, hogy nemcsak honvédelmi miniszter, hanem osztrák generalis is, s mint ilyen engedelmes végrehajtója a Bécsből nyert utasításoknak. Ellentmondania nem szabad, mert alantós közeg.

Az 1881-ben Miskolcra, s a múlt évben tartott Morva-vidéki gyakorlatok alkalmával a honvédség megmutatta, hogy nem lehet leheltenni.

A furfanghoz folyamodtak a bécsi urak, s most úgy akarják a honvédséget megsemmisíteni, hogy ne kapjon többé honvédet.

Ezt az ideit sorozásnál már kellőképen alkalmazták, főleg a magyar sorozó kerületekben, úgy, hogy ha ez tovább is tart, nemcsak a honvédségnél fog megakadni a szolgálat, hanem a magyarság is tönkre-tétetik.

Ugyanis, a rendes ujonczjutaléknál évente 10-12000 emberrel több sorozatik be.

Hogy ez tény, álljanak érte jót az alábbi számok. Vegyük, hogy egyik pestmegyei sorozó kerületben 1884-ben 80 ember volt a jutalék.

Tényleg besoroztak . . . 60 embert maradósság 20 ember.

Tehát a bevonult ujonczok közül az orvos 20 embert vetett vissza, kik fölül vizsgálata után el lettek bocsátva.

1885-ben ugyan ebben a sorozó járásban a jutalék 10 emberrel kevesebb, tehát csak 70 ember lett. Ehhez most adjuk hozzá a múlt 1884-ik évi adósságot 20 emberrel, és az elbocsátottak helyett szinte 20 pótlégenyt, s látni fogjuk, hogy az ideit jutalék:

Rendes jutalék . . . . . 70 ember
múlt évi adósság 20
pótlás 20

Összesen 110

És így megy ez évről-évre, úgy hogy az oly kerületek, melyek öt-hat évvel ezelőtt 40 embert adtak, ma 140 embert kénytelenek adni.

Mikor lesz ennek a visszacsúszás vége? E borzasztó aránytalanság okozza azután azt, hogy a közös hadsereg a gyengeket is besorozza, kik az erőltetett szolgálat alatt el-

pusztulnak. Ezek nem légből kapott állítások, hanem tények! Aki meg akar az adatok helyességéről győződni, nézze át a honvéd zászlóaljok adatait az utolsó öt évről, s látni fogja, hogy mily egbekialtó igazságtalanságok történnek.

Nagy hiba az, hogy az országos felülvizsgáló bizottság, melynek elnöke egy miniszteri tanácsos volt, a közös hadügyminiszter kívánságára beszünttetett. A rendes felülvizsgáló bizottság áll 1 polgári elnökből, egy honvéd elnökből és 2 közös hadseregbeli tisztszöb. A törvény azt mondja ennél a bizottságnál, hogy szavazategyenlőség esetén a közös hadsereg szavazata a döntő.

Természetes, hogy a két osztrák tisztszözt mindig egytől szavaz, s így ezek levén az igazság, látható, hogy ezen az uton a honvédség igen kevés embert kap.

Ez idén a honvédség legnagyobb része ujonczok nélkül maradt, mely eset főleg a lovaságra nézve végtetés.

Egyházkerületi közgyűlés.

Debreczen, 1885. ápr. 23.

A ref. egyh. tiszántúli kerületének közgyűlése ma d. e. 10 órakor vette kezdetét a főiskola dísztermeben, i. t. Révész Sándor püspök ur fennkölt imájával. Elnökül működtek Révész Sándor püspök és kir. tan. mint egyh. elnök, Vályi János főgondnok mint vil. elnök. A jelenlévők között volt gr. Degenfeld-Schomberg József és Tabajdi Károly főispánok, Thaly Kálmán, Kiss Albert ref. lelkész. György Endre, Isaak Deszö, Váradi Gábor orsz. gy. képviselők, Kiss Áron, Szeremlei József, Székely Károly, Szabó János, Lukács Ödön, Szél Kálmán, Lilyés Bálint, Szabó Károly, Szöke János, Peterdi Károly sat. esperesek, K. Tóth Kálmán, Fráter Imre, Ritook Zsigmond, Horthi Zsigmond, Lengyel Imre, Beke Mihály, Ujfalusi Árpád, Szűts István ak. lev. tag sat. A gyűlés főbb tárgyai lesznek: az országgyűlés felszólításának reformnyelve, a középisk. állami segélyezésének eljárása sat.

Jegyzőkönyv működnek Farkas Antal (vil.) és Tóth Sámuel (egyh.)

Révész Sándor püspök elnöki beszéde először is az őszel elhunyt Nagy Péter erdélyi püspök emlékének szentel megható szavakat. Megemlékszik Lónyay Menyhért gróf elhunytáról, nagy érdemeiről. Attér a múlt év egyéb mozzanataira s utal a tárgysorozat főbb tárgyaira. Beszédének végén megrendült egész-ségeről emlékezett meg, mely őt rég lemondásra ösztönözte volna. A közgyűlés támogatását kéri munkálkodásához.

Következik a megjelent tagok igazolása s egy meg nem jelent tag jelentése. Csillag Lajos botji lelk. bemutatja Szabó Károlyt, az ujonnan választott bihari esperest, ki az esküt le is teszi s rövid alkalmi beszéd után helyét elfoglalja.

Bejelentetik K. Tóth Kálmán debr. lelkésznek és Beke Mihály debr. arvasz. elnökének, amának egyházi, ennek világi tanácsbíróvá való megválasztását. Mindkét tanácsbíró leteszi a hivatalos esküt. K. Tóth Kálmán utal arra, hogy őt az egyh. ker. előde, ősz atjának érdemeiért választá meg az egyh. kerület; neki adja vissza a koszorút, magának tarja a kötelességet. Társa nevében is köszönetet mond megválasztásáért. Beke Mihály rövid köszönetet mond.

Küldöttségek választatnak: a főisk. gazd. tanács jegyzőkönyvének megvizsgálására gr. Degenfeld József elnökléte alatt; az egyh. ker. pénztárnok számadásaira és az Andaház-Szilágyi tele nevelő-intézet gondnokságának megv. ra Dávidházi János elnökléte alatt, a Föncsére bpesti bizt. int. számadásaira Peterdi Károly esperes elnökléte alatt és Kiss Áron esperes elnökléte alatt egy a díjlevelek, csereszövedékek, eladások sat. előleges átnevezésére való küldöttség.

Felolvastatik a két lelkészkepesítési vizsga eredménye.

Lelkészkepesítési vizsgára 32 „atyafi” jelentkezett s bocsátottat vizsgára. 2 atyafi két tantárgyból pótvizsgáteleire utasítottat. 1 atyafi mivel 4 tantárgyból nem készült el kélően, egy évre visszavetett.

A második lelk. kép. vizsgára 33-an jelentkeztek és bocsátattak vizsgára, 1 vissza-lépett, 32 kellő készütségnek találtatott. Minden tantárgyból kiünököknek találtattak: Fiók Károly, Ferenczi Gyula, Révész Mihály, Kovács Lajos, Kozma Zsigmond, Sulyok István, a második lelk. kép. vizsgából, Révész Kálmán, Biber József, Futó Zoltán, B. Kovács János, az I. lelk. vizsgából.

Révész Sándor püspök bizdító szavakat intéz a megvizsgáltakhoz. Kiemeli, hogy a vizsgaeredménye minden eddigi tanulmány eredményét felülmulja. Bizdító szavakkal esztelien az elbocsátandók jövőd munkásságát.

Következik az egyetemes konvent 1884 nov. hóról való jegyzőkönyvének felolvasása. Az egyes pontok közül a segélyalapról kiténik, hogy a tiszántúli egyh. kerületben 10,300 forintot kaptak az egyházak, 5060 forintot a lelkészek.

A múltból.

Debreczen, 1885. ápr. 23.

Kossuth Lajos, a haza legnagyobb fia 100 frtot adományozott az erdélyi magyar köz-művelődési egylet alapjára.

Hogy Kossuth, nemcsak ez alkalommal, hanem mindannyiszor valahányszor a nemzet vagy egy város művelődésének, magyarosításának eszméje pendített meg, tőle telhetőleg mindig adakozott mutatja a városunk közönségéhez 1849. jun. 6-án intézett következő nagybecsű levele is.

„Debreczen város közönségének! Azon szives látásért, melyet az országgyűlés és kormány itt székelse ideje alatt, csaknem félvé-óta folyvást tapasztalt: fogadják a derek város öszinte köszönetem meleg nyilatátását.

Önök vendégszerető körében szinte hinni-k kell, hogy inkább csak a főváros-tól nem pedig az ország szívéből valánk távol.

Isten megáldotta igaz ügyben emelt fegy-vereinket, s most midőn országgyűlés és kormány előbbi székhelyére, Budapestre tér vissza, fogadják önök, a távozás pillanatában azon igé-reteuet, miszerint főbb gondjaim egyike leend, e város javának, e vidék virágzásának előse-gítése.

Addig is, míg ez ígéreteket tettekkel válthatom be, a város kebelében létező jóté-kony intézeteknek szives emlékül következő öszszegét ajánlok fel.

Polgári kórház számára ötszáz pengő forintot.

A két kisdedővő intézet tőkájének gyarapítására külön-külön öt száz forintot.

Szegények ápoló intézetének ötszáz pengő forintot.

Összesen két ezer pengő forintot, mely-lyet ezennel Debreczen város közönségének azon kéreessel küldök át, hogy azt a nevezett jótékony intézetek gyarapítására, jóakaratom jeleül szivesen fogadják, és engem bizalmukban hazafüi jó indulatukban, szintugy megtartsa-nak, mint a mikép én edes hazánk érdekében hazafüi buzgalmukra számítok, s a város bol-dogságának előmozdítását kedves gondjaim közé sorozom.

Debreczen, június 3-án 1849.

Az orsz. korm.-ja.

Kossuth Lajos.

Az ország mostani kormányzó nem ilyen adakozók. Kívéve önmaguk iránt — ha nyu-gnyija t szavaztatnak meg magunknak.

Helyi hírek.

* Az egyházkerület mai közgyűlése nevezetesebb, hogy egy mondjuk elvi jele-n t ö s é g t kérdések vitatásába a középiskolák állami segélyezésében követett eljárás tárgya-nál ment bele, a mikor a kormány rendes emis-sariusai, az élökön György Endre és Váradi Gábor urakkal, ismét jelet adtak annak, hogy mily feufogást követ kormányunk a protestans autonomia kérdésében. Jelentetett ugyanis, hogy míg a kormány által a prot. dékoltak, addig e convent, egy az élök Révész B. püsp. urral, mint élökkel és Tóth Sámuel jegyzővel működött biz. véleményének alapján: teliratót intézett a közök. miniszterhez, hogy az államsegélyt az egyetemek egy ösz-szegben kaphják s azzal saját belátásuk szerint segélyezzek a középiskolákat. Kiss Albert orsz. gy. képv. es debreczeni lelkész örömmel látja, hogy epen a főt. püspök ur es Tóth Sámuel jegyző vezetés mellett működő bi-zottság ösmerte fel azon elveket, a melyek középiskolainknak államssegély útján való fen-tartását, az egyház egyetemének egyedül le-hetővé teszik. Bevallja ezen feirratában a bizottság, hogy mégoly nagy tanintézetek is, mint sárospataki es a debreczeni, a lefentartás válságához értek. De ha az először tervelt módon, vagy is az egyes iskoláknak a miniszter által külön-külön adatnak ki a segély: ez igen drága ar volna, mert löiskolánk öszses protestans jellege karba menne. Indítványozza szönök, hogy a bizott-ság ezen feirratát s a convent határozatát ne csak egyszerűen, de jegyzőkönyvi köszö-ne t kimondásával vegye tudomásul a közgyűlé-s. Gr. Degenfeld-Schomberg főispán es egy-hazm. gondnok az egyszerűen való tudomas-vétel mellett szólal fel; Tabajdi Károly, Aradym. főispánja ugyane véleményben van,

mert a konvent határozatán nem tartja az egyh. ker. Thaly Kálmán szerint a rozottan hivatva van arra, lett véleményét mondjon, mé-pán helyeslő, de rosszlal véle-Endre szerint olyan, a k-körébe tartozó határozatok-vábbiléseketnem involvál-másul veendők. Ő máskülön-a helyeslő indítványhoz, de-hogy a konvent 1883. k-álláspontján áll. Gr. Dege-járul. Ritook Zsigmond-oly elvi álláspont foglaltat-egy. ker. megföszáthatn-va-bábi segélyezésének lehe-d-a kormány a ref. egyház-meg a segélyt, hasonlóan-ágostai egyházzal szemben-ugyan van veszély a segély-Kiss Albert mint indítvá-den jegyzi meg, hogy a m-a nemzet érdekeit kellő-conventi biz. felirata. Ő ne-elvi kérdést egyszerű nyil-de igenis akarja, hogy a-12. órában belátja autonóm-ne maradjon bizdító szó-— ugymond — kormány-ha a kormány az 1883-iki-mutat, mi rámutatunk az-§-ra, mit a mely még el-va; ezt követeli a korsz-szaesni nem lehet. — V-Degenfeld mellett, Urat-Kálmán a Kiss A. indítvá-fel, úgy dr. Hajna Ist-csupán financiaiis kérdés-koláink pénz nélkül nem-Révész Sándor szinten-vmondja az állammal való-közvetítő indítvány teszi, k-ker. közgyűlésne-való határozata e-ereménye bevár-ker. (miután Kiss Albert-vonja, jelentektelen vita-szóval 39 ellen, Révész püs-nyát fogadja el. Ezen nagytr-levő Tisza K. szelleme töltö-termet. A nagyur a pat-sen levátga plajbázát, a-á főrendiházi ref. javaslat-gyalása miatt nem mehet-tátni. De itt voltak az-á hivekkel együtt — talá-e egyszerű kérdés kiny-mínó a segélyelkeszek kibö-lyezésének ügye. Az a kérd-sek-e minden 5000 fövel bi-lelkész tartására, addig, m-az egyházmegék bizassa

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

THALY KÁLMÁNHOZ.

Debreczen, 1885. ápr. 24-kére. — Mig beteg voltál, aggódó kebelled Remélte gyógyulásod — Debreczen! Megjött erőd a tavaszi lebelled! S a féltett köztünk épen megjelen.

Légy üdvözölve! élj, jegyezd sokáig A történet fényes lapjaira, Hogy vitta a függetlenség csatáit Rákóczival e hon sok jó fia!

Légy üdvöz! Zengjed, hogy Fel, fel vitézek, Zengd el nekünk lantod legszebb dalát! Ki tudja, nem kell még egy harci ónek, Megvirni elveink diadalát!

S hol együtt ül a nemzetnek tanácsa, Ott képviseld sokáig Debreczent, Légy bánatink, reményeink tolmácsa, Képviselők s atyánk légy odafent!

Légy üdvöz! lelked itten áltáljárja Az edes, áldott debreczeni lég! Adjon üdülést erdőknek illat-árja, S gyógyítson meg szeretetünk sugárja — Mely szívünk mélyéből ragyog feléd!

Cyprienne és Adhémár.

Sardou és Najac, Vájjunk el-jének folytatása. — Des Prunelles megdölgasztatón magát képviselőnek, a nevével, Cyprienne-nel Párisba költözött.

I. JELENET. (Elegáns butorzatú szalon.) Des Prunelles. Cyprienne. (A hivatalos lap olvasásába merülve.)

Cyprienne: Végre! Des Prunelles: Nos? Cyprienne: Az elválási törvény életbe lép.

Des Prunelles: S ugyan mit érdekel az minket? Cyprienne (pirulva): Barátom, bevallok mindent... Adhémár irt nekem.

Des Prunelles (megütödvé): Micsoda? Még mindig Adhémár? Cyprienne (hevesen): Igen, még mindig. Kétségsé van esse az elutazásom fölött. Arról beszél, hogy megöi magát.

Des Prunelles: Ostobaság! Cyprienne: Te akkor oly jó voltál; most csak nem lesz bátoraságod rossznak lenni! Des Prunelles (meglepetve): Hát elfelejt tted már a köpeny és az esernyő történetét?

Cyprienne: Ah, ha ennyi az egész... mindent megmagyarázott... A köpenye megázott, mert esett az eső s az esernyő azért volt nála, hogy ne ázzék el a köpenyegé.

Des Prunelles: Ah, hát így áll a dolog? Cyprienne: Igen! Itt van s len a kapuba vár... Megengeded-e, hogy egy jó szót mondjak neki most, midőn ugy is életbe lép az elválási törvény?

Des Prunelles (komolyan): Kedves Cyprienne, figyelj jól arra, a miut mon-dok; Akarod Adhémárt? Cyprienne: Oh és mennyire?

Des Prunelles: Jól van, menj hozzá! De most mindennek vége kötöttünk! Cyprienne (megleelve őt): Oh nem többé hallani rólam!

Des Prunelles: (asztalához ül es ír): „Az alkotmány reviziója, uraim, még ha részleges is, veszélyeket rejt magában, melyeknek magukra kell vonniok mindazok figyelmét, kiket felvilágosított a nagy villágosság, az általános szavazatjog...”

II. JELENET. (A Saint-Lazare-pályaház.) Cyprienne, Adhémár.

Cyprienne: Hova vezet, Adhémár? Adhémár: Kedvesem, már nyolc nap óta hurczol mindenfelé, pedig én gyógydom már egy kissé a magány után.

Cyprienne: Hogyan? Hogyan nem mondtam-e, hogy az éremtárba vezessen? Ott magunkra lettünk volna; de őn azt sem tudja, hogy hol van. — Egyáltalában, őn semmit sem tud!

Adhémár: Nos, egyszer hát én akarom meghatározni, hogy hova megyünk. Elszöktetem kegyedet Versaillesba.

Cyprienne: Nem bánom! Párisban ugy is mindig attól tartok, hogy a férjemmel találkozom.

Adhémár (a pentároszhoz): Két első osztályu jegyet Versaillesba. az egyik katonai jegy! (Halkan Cypriennehez): A hosszú bajszom miatt katonának tart mindenkü.

Cyprienne (félre): Ez aztán zsu-bori ember. (Felülnek.) Adhémár (a vasuti kocsi-ban horkolva): rrrrrrrrr!

Cyprienne (elmerengve): Ah, a fér-jem sokkal muzsikálisabban horkol.

III. JELENET. (A versaillesi park.) Cyprienne, Adhémár. Később egy ur.

Cyprienne: Kérem, Adhémár, mi a neve a faszornak? Adhémár: Nem tudom, édesem.

Cyprienne: S annak medenczének? Adhémár: Nem tudom, édesem.

Cyprienne: Hol van a három márványlépcső, a melyekről Musset beszél? Adhémár: Nem tudom, édesem.

Cyprienne (magában): Istenem, beh unalmas az olyan ember, a ki semmit sem tud. Egy elmenő (a kitől Adhémár tudakozódik): Ez a ház az, a hol a kongresszus üléseit tartja.

Cyprienne (Adhémárhoz): Jó, menjünk be. Mindenesetre mulatságosabb lesz, mint az őn társalgása. (Belépnek az ülésterembe.)

IV. JELENET. (A karzatán.) Cyprienne, Adhémár s a többi közönség.

Cyprienne: (Halk fejsikoltással): Ah, nézze csak!... Ott a férjem!

Adhémár: Örülök, hogy láthatom. Cyprienne (magában): Hát még én! De őn — fogadni mernék még azt sem tudja, mi a revizió!... De mi az?... A férjem fel-áll szót kér... beszélni fog!

Adhémár: Ennyi ember előtt! Közö-nöm szépen!

Des Prunelles (a szöszke): „Az alkotmány reviziója, uraim, még ha részleges is, veszélyeket rejt magában, melyeknek magukra kell vonniok mindazok figyelmét, a kiket felvilágosított a nagy villágosság, az általános szavazatjog!”

Cyprienne: (elragadtatva): Bravo, bravo! (A szönek pártjának eljenzése közt ter-vissza helyére.)

Cyprienne (szomoruan): Nem be-szél többé... menjünk!

V. JELENET. (Külön szoba a Hotel des Réservoirsban.) Cyprienne, Adhémár.

Cyprienne (miud türelmetlenebbül): S csak ennyi az, a mit őn nekem mondani tud?

Adhémár: Hm!

Cyprienne: S ez már egy hete tart! Egy hete, hogy napjaimat s esteimet oiy em-berral töltöm, a ki semmit sem tud es semmit sem beszél.

Adhémár: De édesem... Cyprienne: Hagyja el, uram s még hozzá elvezet egy házba, a hol látom a férje-met, tanuja vagyok diadalának, rájövök arra, hogy őn... még azt sem tudja, mi a revizió!

Adhémár: De, édesem...

Cyprienne! H akarak menni innen! Adhémár: He (Csenget, a pinczer beho-mar pontosan átnezi.) T nagyon drága. Hiszen csak Cyprienne (kef) mégis sok. Őn ostoba, oly férfi, a kinek sejtelm... s ily ember oldala elui!... Hamar, vezesse szöjlon többé hozzám! (K Adhémár (után) sem! Legyen ezse... K VI. JEL

(A Páris es Versailles Cyprienne, Adhémár. K hang

(Cyprienne fut, a milyen gy-lelakszakadva Cyprienne (dú Adhémár (ihé) (A távolból kocsiz Cyprienne: Kocsis álljon meg. Egy hang a kó-vagyon... kocsim rend- VII. JEL

(A kocs Cyprienne

Hogyan? Lehetesges? T Des Prunell Cyprienne! De hát hol Cyprienne (s ne beszélj többé róla... nek! Milyen ostoba!... Des Prunell Cyprienne! szöszéken, hallottalak b-nattól kezdve imádlak akarak maradni! Ige? Des Prunel nyugvással): Lega!bbn a kongresszusnak!

kórház számára ötszáz pengő

kedendő intézet tökéjének gya...

apólo intézetének ötszáz pengő-

ket ezer pengő forintot, mely-

Debreczen város közönségének

küldök át, hogy azt a nevezett

zetek gyarapítására, jóakaratom

adulatkban, szüntogy megtartsa-

mikép en edes hazánk érdekében

álalmukra számítok, s a város bol-

lőmozdítását kedves gondjaim közé

en, június 3-án 1849.

Az orsz. kormány.

Kossuth Lajos.

ag mostani kormányzó nem ilyen

veve önmaguk iránt — ha nyu g-

vazlatnak meg magunknak.

Helyi hírek.

gyházkerület mai közgyűlése ne-

gygygy mondjuk elvi jelen-

erdeké vitatásába közepiskolák

ezésében követett eljárás tárgya-

e, a mikor a kormány reudes emis-

elükön György Endre és

Gábor urakkal, ismét jelet adták

mily felegást követ kormányunk

autonomia kérdésében. Jelenített

gy mig a kormány által a prot.

egyenként való segélyezése szánu-

dinge convent, egy az elei Révész

na, mint elnök és Tóth Sámuel

kedött biz. vélemények alapján:

zett a közokt. miniszterhez, hogy

sejlyt az egyetemek egy ösz-

jak s azzal saját belátásuk szerint

a közepiskolákat. Kiss Albert

pv. es debreczeni lelkész örömmel

epes a tót. püspök ur és Totu

gő vezetése mellett működő bi-

terte fel azon elveket, a melyek

knak államsegély utján való fen-

tyg egyházyetemenek egyedül le-

zik. Bevalija ezen felirataban

gy megöly nagy tanuizetek is, mint

taki es a debreczeni

tartás válságához értek

mert a konvent határozatának felülvizsgálását

nem tartja az egyh. ker. gyűlés feladatának.

Thaly Kálmán szerint az egyh. ker. hatá-

rozottan hivatta van arra, hogy a konvent fe-

lett véleményét mondjon, még pedig nem cau-

pán helyeslő, de rosszaló véleményt is. György

Endre szerint olyan, a konvent saját hatá-

körébe tartozó határozatok, a melyek külön to-

vábbilépéseket nem involválnak, egyszerűen tudomá-

sul veendő. Ő máskülönbön szivesen járulna

a helyeslő indítványhoz, de azon szempontból,

hogy a konvent 1883. közepiskolai törvény

álláspontján áll. Gr. Degenfeld indítványához

járul. Ritók Zsigmond nem szeretné, ha

oly elvi álláspont foglaltatnék el, a melyel az

egyh. ker. megfoszthatná magát az iskolák to-

vábbi segélyezésének lehetőségetől. Ha továbbá

a kormány a ref. egyház egyetemének adná

meg a segélyt, hasonlóan kellene eljárnia az

ágostai egyházzal szemben is, a hol pedig csak-

ugyan van veszély a segély hova fordítása körül.

Kiss Albert mint indítványtevő, csak röviden

jegyzi meg, hogy a mire Ritók célzott, a nemzet

érdekeit kellően hangsúlyozza a conventi biz. felirata.

Ő nem akarja a fontos elvi kérdést egyszerű nyilatkozattal elintézni;

de igenis akarja, hogy a midőn a konvent a

12. órában belátja autonom jogaiuknak veszélyét,

ne maradjon buzdító szó nélkül. Ne legyünk

— ugymond — kormányabbak a kormányánál:

ha a kormány az 1883-iki közepisk. törvényre

mutat, mi rámutatunk az 1848. 20. tcz. 3. ik

§-ra, a mely még életben és érvényben

van; ezt követeli a korszellem s ennek visz-

szaseni nem lehet. — Várad Gábor gr.

Degenfeld mellett, Urai Imre, K. Tóth

Kálmán a Kiss A. indítványát mellet szólalnak

fel, ug dr. Hájnal István is, ki a kérdést

csupán finansziális kérdésnek tekinti, mert os-

kolaink pénz nélkül nem fejleszthetők. —

Révész Bálint szintén vesztélyesnek

mondja az állammal való közösködést; azon

közvetítő indítvány teszi, miszerint az egyh.

ker. közgyűléseknél tárgybán

való határozata előtt a felirat

eredménye bevárandó. Az egyh.

ker. (miután Kiss Albert indítványát vissza-

egyházzal való tárgyalásokra: legalább 30

felszólalásra s legalább egy tucztat furfangosná-

furfangosabb indítványra szolgáltatott alkalmat.

Egyházkerületi gyűlés és Tisza Kálmán agyon-

beszélési taktika... hogy illik az össze?

* Gyűlés. A ref. egyház gazdasági bi-

zottsága holnap d. u. 3 órakor folyó ügyek

elintézése czéljából ülést tart.

* Vértesi Arnold, kinek legújabb „De b-

reczeni diák” cz. elbeszélése festszik

előttünk, legjobb beszély írónk közé tartozik.

Jókai Mór után ma csak is Abonyi Lajos,

Tolnai Lajos, Mikszáth Kálmán és Vértesi Ar-

old azok, a kiket egy el lehet olvasni,

mint a modern külföldi elbeszélőket. Vértesi

minden művében az élet küzdelmébe remé-

nyekkel és önbizalommal indul s aztán csaló-

dott, elkallódott vagy a mindennapi élettel

meg is alkuvó ember szerepel; irány hol ke-

sernyész, hol bánaosan elmélázó, de alakjai,

meséi csak nem mind egyformák s bár a leg-

termékenyebb írók közé tartozik, mindig ugyan-

azt nyújtja elbeszéléseiben. A keüszérült ter-

melés kifolyásul tekintendő az is, hogy kez-

detben néha fejtelmesebb concepcióra látszik

számítani, de a lap térvizonyai s az ivszám ut-

lába állanak s ilyenkor a kezdet merészségét

a befejezés hirtelensége, aránytalansága bünteti

meg. Lehetne 1000-nél többre menő el-

beszéléseiből nagyobb értékű gyűjteményt össze-

válogatni, a mely gyűjteményben foglalhatna

helyet ezen legújabb, Aigner Lajosnál díszes

kiadásban megjelent, 1 frton kapható elbeszé-

lése, a „Debreczeni diák” is. Hőse Kocsárdi

Gergely, iparos szülöktől származó, szegény

benlakó diák, a ki szerelmes a kevély főbíró

leányába és viszont szeretettik. Akkor (Mária

Terézia idejében) éppen háborus világ van. Ger-

gely katoná lesz s nem vinné tovább a köz-

katonasághoz, ha egyszer az élet-mentés, re-

gegyírók által elhasznált alkalmat nem tenné a

befolyásos Sophie hercegnő életének megmen-

tőjévé. Ennek pártfogása eletedtetni vele a

debr. főbíró leányát; őrnagyságig viszi. De

hütienné lesz a hercegnőhöz is, mert egy

morva gróf segítségével consiliárius lesz, e-

veled megosztani. Ha meghalsz feleséged megsirat,

urnód sajnál, hölgyed gyászt öit. Minőt akarsz vá-

lasztani?

* A közönség figyelmébe! A régiót or-

szágos közmunka váltásdíjjának és a régiót

legelő adóknak sürgös behajtása iránt a tanács

szigoru rendszabályokat lejtveten életbe, va-

lamin ezt hátrányok pontos befizetésére, ug-

arra nézve is, hogy az állami adók, jogilleté-

kek, bélyegdíjak és mindennemű községi tar-

tozások felvételére sem a végrehajtó közegek,

sem senki más, csupán az illető pénztárnokok

lévén jogosítva, ismételten felhivatik a város

lakossága, egyszer mindenkorra figyelmeztetvén,

hogy jelzett tartozásait egyedül a városbáza-

nál, az azok beszedésére utasított pénztárno-

kok kezéhez fizesse, mert kizárólag csak pénztá-

ri nyugtákkal igazolt fizetések tekintetnek

érvényeseknek, és a ki mégis, daczára ezen

ismételt figyelmeztetésnek tartozásait nem

közvetlen az illető pénztárba fizetné, s tar-

tozásai kérdés alá esnének, magának tulajdo-

nítsa, ha azok rajta másod ízben is be fog

vetetni. A városi tanács.

* Szóvát közegek, mint városunkba ér-

kezett vidékiek beszélők, tegnapelőtt

estetőt a ég, s ma már csak néhány ház

áll fenn. (Ottani levelezők bővebb tudósítását

várjuk! Szerk.)

* Egészségügyi intézkedések a m. kir.

államvasutaknál. A m. kir. államvasuti igazgató-

ság, egészségügyi főnökeknél indokolt javas-

lata folytán, tekintve a bekövetkező nyári év-

szakot s a kiállítás látogató tömeges utazókat,

a közönség egészségének megóvása érdekében

szigoru körendeleket bocsátott ki, melynek

főpontjai a következők: legnagyobb tisztaság

és fertőtlenítés ug a vasuti összes épüle-

tekben s helyiségekben mint a vagonokban,

az összes vagonoknak hatályos szellőztetése

s vonatok elindulása előtt; gondoskodás friss

vízről és egyéb italról a vonatok megállási

helyein; szigoru felügyelet arra, hogy ug az

állomásokon mint a vasuti vendéglőkben kifo-

gástalan minőségű ételket és italokat szol-

gáltassanak az utasoknak.

zés, fejfájás, máj-, epe- s aranyeres bajok stb.)

— s azon százezrek által dicsőítve a kik a

legjobb eredményt használták, — immár

gazdagok és szegények közt egyiránt elterjed-

ve s kegyelve, annyira népszerű, hogy bizvást

elmondhatni róla, minden túlzás nélkül, hogy

„a közönség kegye mintegy karjain hordozza”,

— a mi egyszersmind nagy hatásának legjobb

bizonyítéka

Sok százezer dobozzal küldetik szét éven-

kint a világ minden részébe, és majd minden

gyógyszertárban kapható 70 krajczárért.

Figyelemesen megtekintendő a doboz czim-

lapja, melyen egy fehér kereszt vörös mezőben

s Brandt R. nevelírása látható.

Hazánk s a külföld.

* A szegedi színház tegnap délután 4

órákor kgyuladt s teljesen leögett s egy este

erkezett sürgöny szerint csak a 4 fala ma-

radt meg a tettő is beomlott. Olvasóink emle-

kezhettek, hogy e színházat 1883 októberben,

a király jelenlétében nyitották meg nagy ün-

nepélyességgel. A színház a fővárosi biztosítói

társaságoknál 400.000 frtig volt biztosítva.

Muzsák.

— Telek Géza népdalműve. Blaha Lujza

a ki tegnapelőtt este érkezett vissza Debre-

czenből a fővárosba és holnap indul vendég-

szerepelné N.-Kanizsára, az orsz. kiállítás alatt

Telek Géza gróf Garáda álnév alatt irt népdal-

művében fogja gyönyörködtetni a közönsé-

get. A gróf művéhez, mely csupa népdalból

van összeállítva, ug hogy egy egészét képez

bonyodalommal és tragikai véggel, a zenét

Konti József állította össze. Az érdekes

ujdonságot május vége felé fogják előadni a

gyapju-utcai színházban és kiállítási hangyer-

senyteremben.

Törvényeszk.

— Élet — halál. A kurián kihirdet-

tek, hogy a gyilkosság és rablás büntette miatt

mind a háromfoku bíróság által halálra ítélt

Borsos József és ugyanazon büntettek s meg

é föltött erőszak miatt szinte halálra ítélt D a-

k o s Sándor büntetésből é felsége a király

április 15 en kelt legfelsőbb elhatározásával

Cyprienne (Adhemarhoz): Jó, men-

mindenesetre mulatságosabb lesz,

társalgása. (Belepek az üléste-

IV. JELENET.

(A karzat.)

Adhemar s a többi közönség.

Cyprienne: (Halk fessikoltással):

ak!... Ott a ferjem!

Adhemar: Örülök, hogy láthatom.

Cyprienne (magában): Hát meg én!

agadni mernek meg azt sem tudja,

De mi az?... A ferjem fel-

... beszélni fog!

Adhemar: Ennyi ember előtt! Köszö-

Prunelles (a szószéken): „Az

reviziója, uraim, még ha részleges

ret rejt magában, melyeknek ma-

sonniok mindazok figyelmét, a ki-

stított a nagy világhossz, az álta-

Cyprienne Hallgasson! (Feláll.) El

akarok menni innen!

Adhemar: Hadd fizessen előbb.

(Csengtet, a piczter behozza a számlát, Adhe-

mar pontosan átérzi.) Tíz sou retekért. Ez

nagyon drága. Hiszen csak kettőt ettünk!

Cyprienne (késébe esve): Ah ez

mégis sok. Ön ostoba, ön zsugori... ön...

oly férfi, a kinek sejtelle sincs a politikáról

... s ily ember oldala mellett akartam én

élni!... Hamar, vezessen a pályához, s ne

szóljon többé hozzám! (Kirohan a szobából.)

Adhemar (utána szaladva): De édes-

sem! Legyen esze... Kérem... Könyörgök!

Leány és fiú everlasztin cipők.

Lábbeli raktára	NEMES GÁBOR.	Városháza szemben.
-----------------	---------------------	--------------------

Férfi everlasztin cipők.

Van szerencsém a t. közönség et értesítenem, hogy a tavaszi és nyári idényre üzletemet a legjobb anyagból készült lábbellekkel fogom rendezni. Ajánlom különösen **Everlasztin női-, férfi- és gyermek-czipőimet**, melyek úgy jóságukra, mint jutányos áraikra nézve figyelmet érdemelnek.

Mérték utáni megrendelések a legkiválóbb anyagból és szolid kivitel mellett teljesítenek.

A n. é. közönségnek — üzletem iránt eddig tanúsított pártfogásért — köszönetet mondva, kérem azt részemre továbbra is föntartani.

Tisztelettel
NEMES G.

Női everlasztin cipők.

Nagy választékban.

A tavaszi idényre hozott
bel- és külföldi szövetekkel
kellőleg ellátott

FÉRFI-SZABÓ ÜZLETEMET

bátorkodom a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani, kérvén a szíves megrendeléseket.

Kész férfi-ruha raktáramat,

melyben minden darab saját szabásom és gyártásommal készül, és azonnali készpénzfizetés mellett alku nélkül szabott áron szolgáltatok ki — tavaszi és nyári készöltözésekkel a legnagyobb kiváltságra ellátom.

Tisztelettel vagyok a n. é. közönségnek alázatos szolgálja

Szedlák József
férfi-szabó.

1885. XVII. évfolyam

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve,
Egy évre . . . . . 10 fr.-kr.
Fél évre . . . . . 5 fr.-kr.
Negyed évre . . . . . 2 fr.-kr.

Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény jogszab. közzétételre köteles. A szerkesztőségnek bérmentesen küldendő.

Előfizetési helyben:
TELEGDI K. LAJOS és H. OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdája és postahivatalok útján.

Révész Imre és az elnökség gyűlése

A ref. egyház tisztújító gyűlése tegnap folytatott. A lap élén mutatjuk be azt a tanácskozást, mely felidéz medicsőült szellemét is, egyen azok mellett, a kik hódor jogtanár helyettesítés elvi vitát hozott felszínre; a lelkes és tanári állás menthi állással? Mindenki 1861-ik országgyűlésére fel Debrecezen e nagy lelki oly nagy hazafinak mutatamasza volt ó egyházának is, hogy mért tartott szereplése alig féltéve. Az mán, a ki már akkor opverte az elvtelenséget és ságot s tudvalegőleg s rendelkeztet a felirati pártumot kötött az elepártás a Tisza vezérlete alatt közreműködésével — h seggel győzött. Révész Imre elvtelenség tölte el mely tudott pártálni elvének sára: ott hagyta az elvtikai szívbársárt és hazadetni.

A debreczeni nek tárgyalásakor nagy orsz. gy. képviselővé me Sándor jogakadémiai tanágye. Az utolsó egyh. k — idő szűkében — ideig desek katedélvel bizta me jogakadémia tanári karát Révész Bálint püspök összeülvén, a folyó 1884 ur tantárgyait követeke büntetőjogot Kassay jog 600 forint t. díj mellett, jogot és magyar köziga díj mellett, dr. Pápai radott része (500 forint nyek) marad Kőrösi ker. közgy. világi előfőgondnok azonban me vánitá az iránt, hogy a dor orsz. gy. képv. ut bármennyi fizetésben

E felett egy vit genfeld József főis és tanári kar megbiznyira, hogy Kőrösi fízrol is intézkedjék. Jog az egész fizetést, ha adon eszközölhető nem erre eszközös, hiszen, összeg folyóvá tételét.

Révész Bálint ó a tanárok és lelkes mindig ellensége volt maga is kerületet, ha — ugymond a szentir nem hagyja el a dor ügyét illetőleg, h képviselővé megválaszt azt hiszi, hogy nem s fűnk, hogy e polgár fenntartásáról gondos helyettesítés e tanve zottság elhatározta.

Isaak Dezső sulyozza, hogy me t a n á r állása. Az i lánk, mostani anyagi ajánlatokat, vagy ne gyűlésen is fizetést kettős állásban nem lánk szegény s a k letek beszerzése nyozza, hogy helyett lál levő fizetés-rés lánk.

BZRORÁD J. REZSŐ
sárospataki malomkövei
Sárospatakon.

elvitázhatalom a világ első malomkövei. Mert a legfinomabb őrlésre ép oly jók, mint a francia kövek; a simaőrésre pedig rendkívüli módon felülmúlják a francia köveket. Legjobb bizonyítéka ennek az a körülmény, hogy még nyugot Nemetszág részére is nagyon keresettek, ahol egy pár sárospataki malomkő 150 márkával drágább, mint ott a francziák. Tehát egészen alapjában, ha itteni némely malomtulajdonos a köveket drágáknak találja, ahol olcsóbbak, mint a francziák.

Megrendelések elfogadottak:
Bzrorád J. Rezső kovamalomkő gyárában Sárospatakon (posta-, vasut- és távirtd állomás) a honnan árjegyzékek kívánatra ingyen elküldetnek.

Miután vállalatom fenállása óta még sohasem voltam képes valamennyi megrendelést a tulajdonképeni idény alatt június-októberben pontosan teljesíteni, — kérem bármennyi szükségletre nézve a megr. néveléseket lehetőleg minél előbb megtenni.

Számos megrendelést kér
Mély tisztelettel
BRZORÁD J. REZSŐ.

Mogyorós. Utolsó posta Tá h

FALK OTTÓ

NŐI-, FÉRFI- és GYERMEK-CZIPŐ

nagy raktára a város ház épületében.

ARANY CSIZMÁHOZ DEBRECZENBEN
czegléd-utcán

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget érte-íteni, hogy a közelgő tavas i idényre raktáramat a legjobb anyagból készült lábbeli árukkal igen dusan szorltam fel. Különösen figyelmet érdemelnek

Everlasztin női-, férfi- és gyermek-czipőim, melyek úgy jóságára, mind olcsóságára nézve, minden eddigi árban bocsátottakat felülmúlnak. — A nagyérdemű közönség eddigi becses pártfogásáért: köszönetet nyilvánítva, fötörökvésem ezután is, mint eddig, oda irányuland, igen tisztelt ve-voimnek jó árukat olcsó árban szolgálni.

A nagyérdemű köz.önség szíves pártfogását továbbra is kéri, tisztelettel
Falk Ottó.

Megrendelések mérték után és javítások, ugyszinte vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Szíves megfigyelésül!

Ezerszer és ezerszer jónak bizonyult és orvosi tekiütéyek, valamint számtalan ma. ánszemélyek bizonyítványai által kitüntetett készítmények.

Dr. Miller mohnővényedve

meglepő hatással van köhögés, rekedtség, torokfájás, elnyálkásodás, keletkező gümőkör, egyáltalában a légzési szervek minden bántalmái ellen.

Téglében gyermekek és felnőttek számára.
Egy tégléy ára 50 kr. o. ért.

Dr. Miller védbalzsama göröcsök ellen.

Ezen balzsam a gyomor és belek nyákhártyáira erősítőleg és étetőleg hat, a máj kiválasztásait elősegíti és kitűnő szélhajtó szer. Sikeresen alkalmazható és különösen ajánlható gyomorfájásnál, gyomorgöröcskénél, a gyomor puffadásánál, hányásánál, hasmenésnél és székör-ségnél. Kolikánál hatása majdnem rögtön. Jótékony hatású torábbá váltóláz és mindea más hosszabb ideig tartott kimerítő betegségek utáni felábadozásnál, mivel az étvágyat gyarapítja és az emésztést nagyban elősegíti.

Ezen kitűnő szernek különösen faluhelyen egy háztartásban sem kellene hiányoznia.
Egy üveg árál frt 50 kr. Fél üveg 80 kr. o. é.

Miller tyukszem-balzsama.

Csaláthatan szer tyukszemek, szemölcsök és fájdalom borkeményedés ellen

Kitűnő hatása folytán ezen szer npról-napra növekvő keresletnek és eltarjedésnek örvend.

Netalán előfordulható hatás nélküli atánásoktól való megóvás végett keréit mindenki, csakis **Miller tyukszem balzsamát** kérni.

Ára egy skatulyában levő üvegcsecének, használati utasítással együtt **60 kr. o. ért.**

Beküldetett.

Miller J. gyógyszerész urnak Brassóban.

Öszintén bevallva, nem volt bizalmam az ön tyukszem balzsamához, mert, gondolám magamban, ha hatása igaz volna, egy ember sem halna meg a tyukszemek kimetszésénél vérmérgözés miatt, mint Fehértemplomban egy cs. kir. ezredes, de legnagyobb örömrömre meg kell mondanom, hogy az ön tyukszem-balzsama valóban meglepő gyorsan segít, mert már 6 nap alatt megszabadultam terhes tyukszememtől s ószinte köszöneteim nyilvánítottam a jó gyógyszerért. Mindenkinek legjobban ajánlom.

Temesvár, május 15. 1884

Spindelhaber József, adminisztrator.

Mindenem készítmények mindenkor valódi és friss minőségben postautánvét mellett megszerezhetők a központi széküldési raktárból: **Miller J. gyógyszerésztől Brassóban**; vagy pedig: Debreczenben: Stenczinger K. s. André és Szabó fűszerkereskedő urnaknál; Nagy-Károlyban: Kerekes Bertalan; Nyiregyháza: Tábay Gusztáv fűszerkereskedő urnaknál; Budapest: Edeakuty L. m. k. udvari szállítótól.

Herlandi
KÖTŐ és SPULNI

CZERNA.

A bécsi és párisi vilákiállításnál a legnagyobb díjakkal kitüntetve. Általánoson kedvelt kitűnő minőségénél fogva és kapható az osztrák-magyar birodalom minden kis és nagy kereskedésében.

MATTONI
ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE
gyógyhely Budapest (Budán.)
Idény május 1 től szeptember 30-ig.

A gyógyhely keserűvíz forrással (ívó és fürdő gyógyvíz) legjobb sikerrel használható: a belek bántalmánál, alhasi és általános vérbőségnél, és az ebből keletkező nemesebb szervekhez való vértóulásnál, verőczéri pangások esetében, aranyérvnél, máj- és lép bajoknál, köszvényynél és végre női betegségnél.

Egészséges fekvés, tiszta üde levegő. 60 kényelmes lakszoba, jó vendéglő, többnemű szórakozás.

Pontos közlekedés a fővárossal állomásozó társaskocsinn, reggel 5 órától kezdve.

Rendelő orvos dr. Bruck J. (lakik: Budapest, vigadó-tér bizto-it. épület).

Tulajdonos: MATTONI HENRIK.

Bár előitélet

és gyanúsítások hátráltatják — de a valóban jó végre mégis utat tör. Hogy ez tény bizonyítja a mindinkább növekedő kereslet a valódi hongony Pain-Expeller után. Egy régbevárt háziaszer a legtöbb családnál mint hatékony bedőszőlési szer, csu., köszvény, tagszakgatás stb. ellen folyton kéznél tartatik és mindenki által, aki már használta hálaból másoknak is ajánlatik. Aki ennek, valóságáról önmagán tett használat útján meg akar győződni, az csakis „Richter féle hongony Pan-Expeller” kérjen és hamisítványt meg ne vegyez. 40 és 70 kros árban a legtöbb gyógyszerertárban készletben van.

Richter F. Ad. és tsaa. Bécs. — Főraktár Prágában az „arany oroszán” gyógyszerertárban, Niklsplatz 7. 302.

Dr. Deák
budapesti fogorvos
(ezelőtt Berlinben lovag Dr. Guérard udvari fogorvos és udvari tanácsos segédorvosa)
Debreczenbe tevén át működését, tisztelettel jelenti, hogy

mindennemű fog- és száj-betegséget gyökeresen kezel, odvas fogakat a legkiválóbb anyagokkal töm (plombiroz), úgy, hogy azok hosszú évekn át használhatókká maradnak.

Készít egyes műfogakat és egész fogsorokat a legújabb amerikai légnymatu szerkezlet szerint.

A fogkő, vagy bármily lerakodmány által ékteleenné vált fogakat kitisztítja.

A használhatatlanná lett fogakat és gyökereket eltávolítja.

Rendel d. e. 9 12-ig és d. u. 2 4 óráig. Hajduháza „BIKA” szállodával szemben, I-ső emelet. Bejárta: nagycsapó-utca 1 ső kapu.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy több száz elismerő nyilatkozatokkal kitüntetett

sertés-gyógyporom

főraktárát Debreczen és vidékére Husár Károly kereskedő urra ruháztam.

Sertés-gyógyporom a maga nemében páratlan s az egyedüli, a mi étvágyhiány, bélgörög, de legfőképp az ezen állatokat legtöbb esetben veszélyeztetett vérelöntési betegségtől, mely utóbbi bajban szokott a legtöbb sertés elhalni, kigyógyítja s oly biztos gyógyhatást eszközöl, hogy ez állatokat a legelavultabb betegségtől is megmenti. Tisztelettel

Németh István
Tata, Komárommegye

Nyujtsuk a szerencsének jobbjunkat!
500,000 márka

főnyereményt ígér kedvező esetben a legújabb hamburgi nagy pénzsorsjáték, mely a magas kormány által jóváhagyott és biztosított.

Ez a játék-tervezet előnyös berendezés abban áll, hogy rövid pár hó lefolyása alatt 7 sorsolásban 100,000 sorsjegy közül 50, 00 nyeremények keli bizton történni, ezek között vannak főnyeremények is egészesen 500,000 r. marka illetéleg

1 nyere. a m. 800,000	26 nyere. a m. 10000
1 nyere. a m. 200,000	56 nyere. a m. 5000
2 nyere. a m. 100,000	106 nyere. a m. 3000
1 nyere. a m. 90,000	253 nyere. a m. 2000
1 nyere. a m. 80,000	512 nyere. a m. 1000
2 nyere. a m. 70,000	818 nyere. a m. 500
1 nyere. a m. 60,000	81720 nyere. a m. 115
2 nyere. a m. 50,000	16990 nyere. a m. 100
1 nyere. a m. 30,000	300, 200, 150, 124.
5 nyere. a m. 20,000	100, 94, 67, 40, 20.
3 nyere. a m. 15,000	

Ezen nyereményekből az első osztályban 2000 sorsolattik ki 117,000 m. öszszegben. — Az 1. osztályú főnyeremény 50,000 M. tesz s 2-ikben 60,000, 3-ban 70,000, 4-ben 80,000, az 5-ben 90,000 a 6-ban 100,000 a 7-ben pedig azonban esetleg 500,000 illetéleg 300,000, 200,000 stb. markára emelkedik. A nyereményhúzások tervszerűleg hivatalosan vannak megállapítva. — Ezen nagy, az állam által biztosított pénz-sorsjáték első húzásához kerül

1 egész eredeti sorsjegy csak 3.50 ft. o. é.
1 fél " " " " " 1.75 ft. o. é.
1 negyed " " " " " 90 kr. o. é.

Mindennemű megbízások, a pénz beküldése, postautóni fizetés vagy az összeg utavétele mellett rögtön a leggodosabban teljesítenek, mindenki az állam czímével ellátott eredeti sorsjegyet tölnek saját kezébe kapja.

A megrendelésekhez a szükséges hivatalos tervezetek ingyen mellékeltenek, melyekből egy a nyeremények besztása az illető osztályokra, mint szintén az illető betétek is megkérhetők és minden húzás után érdekelte felelőknek felhívás nélkül megkérhetők a hivatalos húzási lajstromot. Kivántra a hivatalos tervet előre megkérjük megküldésé végett bérmenten és készek vagyunk nem tetszés esetében a sorsjegyet az öszszegnek visszafizetése mellett húzás előtt visszavenni.

A nyeremények kifizetése tervszerűen pontosan s az állam jóatállása mellett történnek.

Csoportozatunk mindig a szerencse kegyeltje volt és érdekelt felelőknek gyakran a legnagyobb nyereményeket fizettünk ki, többek között 250,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000 stb. markával.

Egy ily, a legszolidabb alapra tektetett vállalatnál előrelátólag mindent a legelőnyösebb részre lelet bizton számítani s ez oknál fogva a megrendeléseket minél előbb, de mindenesetre év április 30 előtt egyenesen hozzánk beküldeni.

KAUFMANN és SIMON
bank- és váltó-üzlet Hamburgban.

U. i. Ezennel köszönetünket nyilvánítjuk az eddig megajándékozott bizalomért, és kérjük eme újabb nagyszerű kitalású sorsházára becses figyelmeket.

A FENTEBBIEK.